

CENTRUM VEŘEJNÝCH FINANCÍ

Výroční zpráva

2025

Lepší veřejné finance,
lepší život v Česku.

Obsah

Kde jsme a kam jdeme 3

Data místo dojmů 5

Klíčové úspěchy roku 2025 6

Významně jsme se podíleli na těchto úspěších 6

- Cílené rozpočty 7
- Efektivní příjmy 7
- Strategické výdaje 8
- Jsme vidět a slyšet 9

Financování a transparentnost 10

Co nás čeká v roce 2026? 11

Spolupráce a partneři 11

Kde jsme a kam jdeme

Nůžky mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu se stále více a trvaleji rozevírají. Přitom nás čekají další velké rozpočtové výzvy: stárnutí populace, náklady na obranu, dopravu a řada dalších. Jak tedy uplatit všechno, co bychom rádi? Otázka ne za milion, ale za stovky miliard.

Veřejné finance potřebují silný expertní hlas — ne jen další analýzy, ale zcela konkrétní návrhy uplatnitelné v praxi a také aktivní zapojení do procesu projednávání a prosazování změn. Všichni víme, že cílené, efektivní a vyhodnocované rozpočty dávají smysl. A že je co zlepšovat. Jenže k hlubokým systémovým změnám nestačí vědět, co dělat — potřebujeme změny prosadit a dobře implementovat.

Centrum veřejných financí vstoupilo do politické a mediální sféry ambiciózně. Za první rok jsme vybudovali profesionální tým se zkušenostmi napříč sektory, profesemi i kontinenty, se znalostí fungování státní správy i parlamentu. Na kontě máme již konkrétní prosazené změny. Největší výzvy nás ale teprve čekají — nechceme nic menšího než proměnit řízení veřejných financí.

Naše záměry to říkají jasně: usilujeme o reformu rozpočtování s jasným cílením veřejných zdrojů a vyhodnocovanými dopady, efektivnější příjmy, které podpoří ekonomiku, a strategickými výdaji, které budou zajišťovat dlouhodobý rozvoj.

Taková proměna si žádá odvahu, odhodlání, schopnost vyjednat dostatečnou podporu, vytrvalost a v neposlední řadě spolupráci desítek aktérů. Děkujeme všem partnerům, kolegům a podporovatelům — bez vás by to nešlo. Pojďme se teď ohlédnout za prvním rokem a nakouknout i do budoucna.

Magdaléna Klimešová,
ředitelka

> “Lepší veřejné finance, lepší život v Česku.”

Centrum veřejných financí tvoří tým ekonomů a ekonomek z Univerzity Karlovy, který usiluje o lepší veřejné finance v Česku. Naší misí je prosazovat cílené rozpočty, efektivní příjmy a strategické výdaje.

Centrum působí na Institutu ekonomických studií Fakulty sociálních věd UK a staví na silném akademickém zázemí a nezávislém financování, které umožňuje nestranný a datově podložený přístup.

Opíráme se o špičkový ekonomický výzkum a jeho aplikaci do praxe. Přispíváme k informované veřejné debatě, navrhujeme a prosazujeme konkrétní řešení a vyhodnocujeme dopady veřejných politik.

Aktivně spolupracujeme s veřejnou správou (ministerstvo financí, Generální finanční ředitelství a jiné), Národní rozpočtovou radou, think-tanky PAQ Research, Peace Research Center Prague, IDEA při CERGE-EI a dalšími partnery v Česku i zahraničí (EU Tax Observatory, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, Tax Justice Network a jiné). Zároveň systematicky pracujeme s nastupující generací – zapojujeme stážisty a mladé výzkumníky a pomáháme formovat novou generaci profesionálů. Tím vším propojujeme výzkum s praxí a přispíváme k systémovým změnám ve veřejných financích.

Rok 2025 byl pro Centrum veřejných financí krokem k naplňování naší ambice přispívat k lepším veřejným financím, a tím i k lepšímu životu v Česku.

Z konkrétních výsledků bych rád vyzdvihl dvě oblasti, kde se Centru podařilo posunout nejen veřejnou debatu, ale i praxi.

Zaprvé zlepšení daňové podpory firemního výzkumu a vývoje, kde jsme přispěli k přesnějšímu zacílení podpory a efektivnějšímu využití veřejných prostředků. Díky dlouhodobému výzkumu Matěje Bajgara a advokačního úsilí členů týmu jsme vystoupili i na rozpočtovém výboru Poslanecké sněmovny.

Zadruhé zlepšení státního rozpočtu prostřednictvím prvních kroků k výkonovému rozpočtování. Klíčovým milníkem bylo v roce 2025 vůbec poprvé zveřejnění tzv. sešitu H k návrhu státního rozpočtu, který je vykročením k systematickému propojení výdajů státu s jejich cíli a očekávanými výsledky. Tento krok představuje důležitý posun směrem k tomu, aby veřejné finance nebyly řízeny jen podle objemu výdajů, ale také podle jejich skutečného přínosu. O zavedení výkonového rozpočtování se zasazuje především Aleš Bělohradský.

I v dalších prioritních oblastech jsme v roce 2025 viděli konkrétní výsledky. Za všechny uveďme dva příklady: Centrum veřejných financí pod vedením Markéty Malé spolu s partnery z PAQ Research a IDEA při CERGE-EI připravilo nejdetailnější návrh komplexní daňové reformy „Chytřejší daně“. Výzkum Miroslava Palanského a kolegů k dopadům globální minimální daně na nadnárodní firmy a daňové úniky byl prezentován na prestižních fórech, včetně Evropského parlamentu a OECD.

Tyto změny nevznikají samy od sebe. Jsou výsledkem dlouhodobé práce založené na datech, výzkumu a otevřeném dialogu s veřejnou správou i dalšími partnery. Velmi si vážím podpory našich partnerů a donorů, bez nichž by tato práce nebyla možná. Díky nim můžeme přinášet konkrétní návrhy řešení a přispívat k jejich realizaci v praxi. Do roku 2026 vstupujeme s ambicí v této práci pokračovat a dále posilovat dopad našich aktivit.

Petr Janský,
zakladatel a lídr

Jiří Zima, rektor Univerzity Karlovy, úryvek z proslovu na oslavě 1. výročí Centra, 13. 11. 2025

> Centrum veřejných financí pod vedením profesora Petra Janského je ukázkou toho nejlepšího, co Univerzita Karlova umí.
>
> A co podle mě dělá Centrum veřejných financí výjimečným? Je to především propojení výzkumu a praxe – to, čemu říkáme knowledge transfer. A právě tento model považuji za klíčový pro budoucnost naší univerzity.

Rok 2025 v číslech

12
studií a policy paperů

350+
účastí na odborných akcí

8
veřejných a uzavřených expertních debat

9
odborných partnerství

1500+
mediálních výstupů v hodnotě 1 679 883 204 Kč*

* Měřeno v hodnotě AVE = Advertised value equivalent = kolik by stál ekvivalentní reklamní prostor v médiích, kdybychom za něj museli platit

Výsledky naší práce

Klíčové úspěchy roku 2025

Usilujeme o to, aby veřejné rozpočty měly jasně definované cíle a pravidelně vyhodnocované dopady. Aby zdanění bylo nastaveno systematicky, podporovalo ekonomiku a zároveň zajišťovalo dostatečné veřejné zdroje a aby výdajové politiky přispívaly k dlouhodobému ekonomickému a sociálnímu rozvoji Česka. Právě tyto principy jsme shrnuli i ve studii Desatero pro moderní veřejné finance, která formuluje základní doporučení pro moderní a odpovědné řízení veřejných financí.

Významně jsme se podíleli na těchto úspěších

Začátek proměny rozpočtování. I díky nám byl na Ministerstvu financí zavedený pilot výkonového rozpočtování - 1. krok do rozpočtování 21. století. Už dva státní rozpočty obsahovaly přílohu, která sleduje cíle klíčových politik a vývoj podle ukazatelů. Přístup může ušetřit nebo lépe zacílit až 10 % veřejných výdajů (350 mld. Kč ročně).

Lepší úprava odpočtů na vědu a výzkum pro firmy. Daňové odpočty může využívat širší okruh poplatníků, snížila se administrativní zátěž. Změny, na kterých se podíleli odborníci Centra, platí od 1. 1. 2026 a mohou pomoci v podpoře inovací zejména menším a tuzemským firmám.

Jsme silně slyšet ve velkých médiích. Prosadili jsme naše témata do programů politických stran i Hospodářské strategie. Spolupracujeme na nejvyšší úrovni.

Duben 2025: Debata ke studii o financování obrany

Červen 2025: S ministrem M. Kupkou

Červen 2026: M. Palanský ve Vídni

Září 2025: Prezentace návrhu daňové reformy

Září 2025: Odborná diskuze k daňové reformě

Říjen 2025: MFDF Jihlava

Listopad 2025: M. Klimešová na konferenci RIA

Prosinec 2025: Mez. konference organizovaná M. Palanským

Cílené rozpočty

Jednou z hlavních oblastí zájmu Centra je modernizace rozpočtování. Spolu s tím míříme i na úpravu českého rozpočtového procesu a posilování dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí. Rok 2025 v tomto přinesl několik klíčových výstupů. Studie Podfinancovaný stát: Cesty k posílení veřejných rozpočtů ukazuje systematické nerovnováhy v nastavení veřejných rozpočtů a nutnost výrazných změn. Navazuje na ni návrh reformy řízení veřejných financí, jehož ambicí je — v souladu se zkušeností drtivé většiny států OECD — vybudovat systém založený na datech, transparentnosti a odborné i politické shodě, který systematicky pracuje s efektivním nakládáním s veřejnými prostředky.

Jádrem reformního přístupu je cílené rozpočtování: propojení strategických cílů státu s konkrétními rozpočtovými položkami. Reaguje tak na limity současné praxe, kde výdaje vznikají spíše z historického základu, plošných škrtů nebo prosté indexace než z vazby na plánované výsledky.

Prosazování tohoto přístupu si vyžádalo zásadní část advokačních kapacit Centra. A podařilo se pro něj získat vedení Ministerstva financí. Díky tomu je nejpodstatnějším výsledkem pilotní zavedení pohledu na výdajové politiky přes jejich cíle a výsledky přímo do státního rozpočtu, tzv. sešit H, který je součástí rozpočtové dokumentace.

Součástí přístupu je i systematické vyhodnocování realizovaných politik a souvisejících výdajů. Tomuto tématu se věnovala další studie Centra zaměřená na tzv. spending reviews - revize výdajů či šířeji hodnocení efektivity výdajů, které přinášejí velmi konkrétní zpětnou vazbu a doporučení ohledně efektivity: nakolik výdajové politiky naplňují své cíle, zda jsou prostředky vynakládány hospodárně a jak je lze využít efektivněji. Tento "interní audit" pro vládu je v zahraničí velmi běžný. Studie zhodnotila pilotní uplatnění revizí výdajů v Česku a navrhla jejich další vylepšení, aby mohly lépe uplatňovat svůj potenciál navrhovat plošné škrty místo cílených opatření.

Efektivní příjmy

Lepší daně jsou po rozpočtování druhou prioritní oblastí našeho týmu. Daňový systém v Česku nutně potřebuje reformu. Ve spolupráci s PAQ Research a IDEA při CERGE-EI jsme po roce intenzivní práce vydali návrh daňové reformy Chytřejší daně. Jedná se o historicky nejkomplexnější a analyticky podložený návrh změn pro český daňový systém, který se nedívá na daňové oblasti izolovaně, ale balancuje řešení klíčových problémů zároveň a vyhodnocuje celkové dopady napříč všemi dílčími návrhy. Reforma má více variant, kdy ta střední, „optimální" vybírá dodatečné zhruba 1 % HDP (73 miliard) do rozpočtu, snižuje regresivnost a výjimky a pomáhá trhu práce i investicím. Součástí návrhu je rozsáhlá studie a interaktivní webová stránka. Po představení reformy jsme zaznamenali velký mediální i odborný zájem. Reformu jsme před jejím vydáním i po něm intenzivně komunikovali s bývalou i současnou politickou reprezentací.

+73
MILIARD

O 73 miliard víc, tedy o necelé 1 % HDP, by do veřejných rozpočtů přinesla chytřejší daňová reforma. Změny balancuje tak, aby daňové subjekty postihovaly co nejméně a vhodně upravily strukturu: méně daní z práce, více ze zdanění spotřeby a majetku. Zároveň přináší systematizaci a rušení výjimek. V delším horizontu by výběr mohl být vyšší i díky růstu HDP v důsledku reformy.
(Návrh reformy Chytřejší daně)

Reforma Chytřejší daně přinesla mnoho i nad rámec samotných návrhů. Pomohla v posilování interních kapacit a expertízy, úspěšně otestovala spolupráci mezi třemi výzkumnými institucemi a především nás přiblížila ke klíčovým stakeholderům – politikům, úředníkům, expertům politických stran, a skrze média veřejnosti. Na těchto úspěšně navázaných vztazích nyní stavíme další práci, která začíná sklízet první hmatatelné výsledky.

Kromě reformy Chytřejší daně jsme vydali samostatnou studii na téma potenciálu a dopadů změny daňových odpisů majetku, studii k rozvoji inovativního byznysu v Česku a detailní studii zhodnocující zásadní fiskální dopady změn DPH. Odezvy na návrhy ze strany odborníků i byznysu byly velmi pozitivní a vyzdvihovaly, že je v Česku odborný ekonomický tým, který systémově hledá prorůstové impulsy pro firemní prostředí a tím i budoucí prosperitu země.

Strategické výdaje

Centrum publikovalo také analýzu vývoje výdajů státního rozpočtu mezi lety 2019 a 2025, která ukazuje výraznou strukturální proměnu výdajů. Klíčové výdajové oblasti – zejména důchody, obrana, zdravotnictví či obsluha státního dluhu – zaznamenaly významný nárůst, zatímco jiné oblasti, vč. vzdělávání nebo výzkumu, stagnovaly či klesaly. Studie podpořila komplexní pohled na veřejné finance i tím, že upozornila na tzv. implicitní výdaje v podobě daňových výjimek, které z úvah o výdajových politikách obvykle vypadávají, přestože k nim fakticky patří.

43%

Jak změnily rozpočet inflace, covid, válka na Ukrajině a samotné priority vlády?

Strukturu veřejných rozpočtů zásadně proměnila velmi vysoká inflace. Za posledních šest let dosáhla kumulativně 43 %. S tak velkou změnou je na místě otázka: Co se vlastně s veřejnými financemi děje?

(Výdaje státního rozpočtu 2025 ve srovnání s rokem 2019)

Centrum veřejných financí zareagovalo na jednu z nejrychleji rostoucích výdajových kapitol státního rozpočtu – posilování obranyschopnosti po ruské invazi na Ukrajinu v roce 2022. Ve spolupráci s Peace Research Center Prague představilo v dubnu 2025 studii s názvem Financování české obrany: na dluh, z vyšších daní nebo osekáním jiných výdajů?. Odhalila kumulované podfinancování české obrany a přinesla projekci dalšího možného navyšování financí pro obranu. Tyto scénáře byly aktualizované po haagském summitu NATO v červnu 2025 v navazující studii s názvem „Výdaje na obranu: Scénáře efektivního navýšení".

K tématu Centrum veřejných financí uspořádalo veřejné debaty, které rezonovaly mezi politiky, odborníky i novináři.

265 MILIARD

Budeme mít takovou obranu, jakou si zaplatíme. Česko ale nejprve musí splatit dluh z let, kdy na ni nedávalo dost. A ten dosahuje právě 265 miliard, tedy přibližně 3 % HDP.

(Studie Financování české obrany)

Když se zvažuje, kde by šlo šetřit, často jsou zmiňované dotace. Naše studie dotací vyplacených za rok 2024, kterou zpracoval spolupracovník Daniel Bárta, analyzovala národní dotace skrze využití tří pohledů, které zkombinovala, protože žádný není sám o sobě dostatečný. Národní dotace v roce 2024 lze kvantifikovat na 75 až 83 mld. Kč (přesná částka záleží na způsobu náhledu). Všechny způsoby náhledu poskytují zatím nejpodrobněji zpracovaný obrázek nejen o celkové výši národních dotací, ale také o tom, kam směřují a k čemu českému státu slouží.

Jsme vidět a slyšet

Leden 2025: Petr Janský v podcastu Spotlight

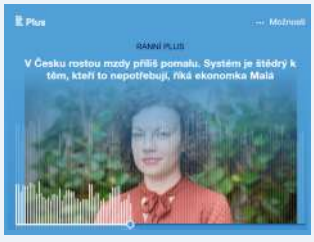
Duben 2025: A. Babiš pro ČT24 na debatě Centra

Květen 2025: A. Bělohradský v Respektu

Červen 2026: P. Janský v Máte slovo, Česká televize

Září 2026: M. Malá na ČRo Plus

Říjen 2025: M. Malá v TV Nova

Říjen 2025: M. Klimešová na ČT24

Prosinec 2025: A. Bělohradský v Deníku N

Financování a transparentnost

V roce 2025 hospodařilo Centrum veřejných financí s celkovou částkou ve výši 9 782 814 Kč. Zhruba 68 % z této částky se skládalo ze soukromých darů a zbylých 32 % bylo poskytnuto prostřednictvím grantů. Dva projekty, Moderní veřejné finance: zefektivnění státního rozpočtu a řízení veřejných financí a Nástroje pro datově podloženou daňovou reformu a její advokacie byly financovány skrze granty zprostředkované Aliancí pro moderní stát a administrované Nadací OSF. Třetí grant byl poskytnut v rámci programu Technologické agentury ČR Proof of Concept - Sigma 4 na projekt Veřejné finance pro Česko v sebevědomé Evropě.

Do příjmů je zahrnutý zůstatek finančních prostředků z roku 2024 od Pale Fire Capital ve výši 1 711 581 Kč, který byl převeden do roku 2025.

Na rok 2026 bylo Centru poskytnuto 500 000 Kč od firmy Strohmy a 360 000 Kč od soukromého donora Michala Sirového. Oba dva zmíněné dary jsou alokovány do rozpočtu na rok 2026, nejsou tedy v rozpočtu na rok 2025 uvedeny.

Náklady Centra veřejných financí tvořily v roce 2025 celkem 8 155 257 Kč. Výdaje zahrnovaly především mzdy pro pracovníky Centra, odměny za expertní služby a výpomoc při zhotovování studií, náklady na organizaci odborných debat a akcí či provozní náklady, jako je správa webových stránek nebo grafické práce. Část příjmů směřovala rovněž na IES FSV UK ve formě režijních nákladů.

Příjmy a výdaje Centra veřejných financí za rok 2025	
Položka	ČÁSTKA (Kč)
Pale Fire Capital (Jan Barta)	4,711,581
Aliance pro moderní stát	2,426,467
Strohmy	1,250,000
Nadační fond Kladné nuly	700,000
Sigma TAČR	694,766
Celkové příjmy	9,782,814
Personální náklady	6,902,670
Provoz a rozvoj organizace	167,740
Odborné akce	32,855
Režie IES a FSV UK	1,051,992
Celkové výdaje	8,155,257

Centrum veřejných financí se ve své fundraisingové praxi řídí Etickým kodexem fundraisingu a respektuje Listinu práv dárců. Tím se zavazuje k následujícím principům:

Nezávislost rozhodování

Přijímání darů nepodmiňuje změnu programových priorit ani veřejných stanovisek Centra.

Práva dárců

Dárci jsou informováni o účelu použití prostředků a mají právo na zpětnou vazbu o realizaci podpořených aktivit.

Transparentnost

Veškeré zdroje financování jsou zveřejňovány ve výroční zprávě v souladu s platnými právními předpisy.

Odmítnutí nevhodných darů

Centrum veřejných financí si vyhrazuje právo odmítnout dar, jehož přijetí by bylo v rozporu s posláním nebo etickými hodnotami organizace.

Co nás čeká v roce 2026?

Posilujeme tým, abychom se mohli co nejlépe zhostit výzev, které jsme si vytyčili. V roce 2026 budeme pokračovat v prosazování návrhů, které jsme zpracovali v roce 2025. Znamená to zejména prohlubování a prosazování daňové reformy navržené v rámci Chytřejších daní i reformy rozpočtování. Čeká nás start nového volebního období. Rok 2026 je proto klíčový – je třeba navázat funkční spolupráci s novou vládou i proměněným obsazením na resortech a pokud možno na změnách začít pracovat již v prvním roce vlády, protože tím se zvyšuje pravděpodobnost, že se stihnou dobře prosadit. Budeme zpracovávat podrobnější varianty návrhů dle vývoje diskuzí, budeme se dále a více dívat i do zahraničí a zprostředkovávat užitečné zkušenosti. Budeme se snažit intenzivně spolupracovat se všemi aktéry, kteří jsou pro změny podstatní – mezi jinými zejména Ministerstvo financí a Rozpočtový výbor PSP ČR.

Pokračovat budeme i v dalších oblastech veřejných financí: výdaje na obranu, důchody, dopady stárnutí populace či systém emisních povolenek ETS2. Budeme usilovat o udržení a posilování role ve společenské debatě a přispívat ke smysluplnému, efektivnímu a odborně podloženému náhledu na veřejné finance. Můžete se těšit na další analýzy a studie, ale i odborné debaty a četná mediální vystoupení.

Spolupráce a partneři

Děkujeme za spolupráci a podporu:

PALE FIRE CAPITAL

ALIANCE PRO MODERNÍ STÁT

Nadace OSF

Strohmy.

Nadační fond KLADNÉ NULY

T A
Č R

Martin Vohánka

Michal Sirový

Spolupracujeme s projekty prof. Petra Janského, jimiž jsou:

Zdanění nadnárodních korporací v globalizovaném světě (CORPTAX), 2021–2025

Redefining the Relationship between Democracy and Capitalism (Demotrans), 2022–2026

Globální minimální zdanění a investice nadnárodních firem (MINITAX), 2025–2029

Zajímá vás, co v Centru děláme?

Sledujte nás na sociálních sítích

X LinkedIn Bluesky

A odebírejte náš měsíční newsletter.